

24 שעות

שעות אחרונות

איך התמודדה הסטנדאפיסטית עדי אשכנזי כשנתקלה בפורץ בביתה? פרטים בעלוקה

23

שעות נוספות

כתבנו התגנב לארוחת ערב בביתם הפרטי של השפים שאול בן אדרת ועומר מילר

12

שעות ראשונות

השאלה היומית: האם נכון יהיה לפתוח את שמי ישראל לתחרות חופשית?

2

10

70 שנה למרד גטו ורשה | נח קליגר

מתהפכים בקברם

ונדליזם, זוהמה ומסגד לא חוקי שפולש כמעט עד קברו של מנחם בגין. למרות דוח חריף של מבקר המדינה, בית העלמין ההיסטורי בהר הזיתים מוזנח ומופקר | עקיבא נוביק, עמ' 4

מטרידים את מנוחתם

הוא נחשב לבית העלמין החשוב ביותר ביהדות, ועבר ממנו נשלח לכל רחבי העולם. אבל למרות חשיבותו, ועל אף דוח חמור של מבקר המדינה, הר הזיתים עדיין מופקר לחסדיהם של תושבי מזרח ירושלים. מנחם בגין, אליעזר בן יהודה, ש"י עגנון והרב קוק מתהפכים בקברם

עקיבא נוביק | צילום: אלכס קולומויסקי

מצבות מנוצצות בהר הזיתים

מצבה שהכיתוב בה כמעט נמחק

אמצעי מניעה משומשים וכל מה שמעיד על פעיית לות לילית ערה במיוחד. אנחנו מוצאים בבקרים מנגלים, מזדקקים סמים וכל מיני מרעין בישין בין הקברים של גדולי האומה וגדולי ישראל, תיאר הרב חיים מילה, מ"מ ראש העיר לשעבר, וראש "התנועה למען ירושלים ותר שביה". "זה הפך למועדון לילה ובית בושת לערביי מזרח העיר, שמשחיתים מצבות והופכים חלקים למאורות כלבים. אין חרפה יותר גדולה מזו למדינת היהודים. מבייש אותי לומר שכבית הקברות היהודי הגדול בעולם אין אפילו תא שירותים אחו, וכל הכריות והספסלים נגנבו או נהרסו."

מתפללים לאללה

היהודים הראשונים נקברו על ההר כבר בתקופת המקרא. עם בניית בתי המקדש בהר הסמוך הפך המקום ללהיט בקרב תמי ירושלים, שכן לפי המסורת מי שנקבר בהר הזיתים לא יעבור ייסורים קשים בתחיית המתים, ותולעים לא יאכלו את גופתו. ככל העולם נקברים יהודים לצד שקיות עפר מהר הזיתים.

בשלהי שנות ה-50 החלה בניית מסגד קטן, לכיכר ראס אל-עמור על הכביש הישן מירושלים ליריחו. גם לפי החוקים הירדניים שנהגו או בש טחים, בניית המסגד לא אושרה מעולם. רק אחרי מלחמת ששת הימים הושלמה הבנייה, והוחלט על סטטוס קוו - המסגד יישאר על כנו, אך הקרקע הצמודה אליו הוכרזה כארמת מדינה משום שהיא חלק מבית הקברות העתיק.

אבל השבוע, כשברחבי הארץ הרהרה צפירת יום הזיכרון, עמרו כבית הקברות העתיק בני נוער ומשפחות הנופלים, והתקשו להתרכז. קולות פטישים ומכות מלט סרטרו במסגד הצמוד לגדר בית הקבר

לו היו יודעים מה יתרחש סביבם בבוא היום, ייתכן מאוד שאליעזר בן יהודה, ש"י עגנון, הרב קוק ומנחם חם ועליוה בגין היו חושבים פעמיים לפני שביקשו להיקבר בהר הזיתים.

אחר מבתי הקברות היהודיים העתיקים והגדולים בעולם, וכנראה החשוב שבהם, הופקר בשנים האחרונות לונרליסטים, לעבריינים ולשוהים בלתי חוקיים שהפכו אותו לגן ציבורי, בואכה מובלה.

בדיוק לפני שנתיים, במאי 2010, התייחס מבקר המדינה דאז מיכה לינגנשטראוס למצב בהר הזיתים, ברוח שחיבה "שיקום בית העלמין מתקדם בעצלתיים, רמת תחוקתו אינה מספקת, רמת האבטחה שלו ירודה ואירועי ונדליום ואירועים פליליים ממשכים להתרחש בו, ויש חשש שאם לא תובטח השמירה בו ירדו לטמיון הכספים והעבודה שהושקעו בו", כתב אז.

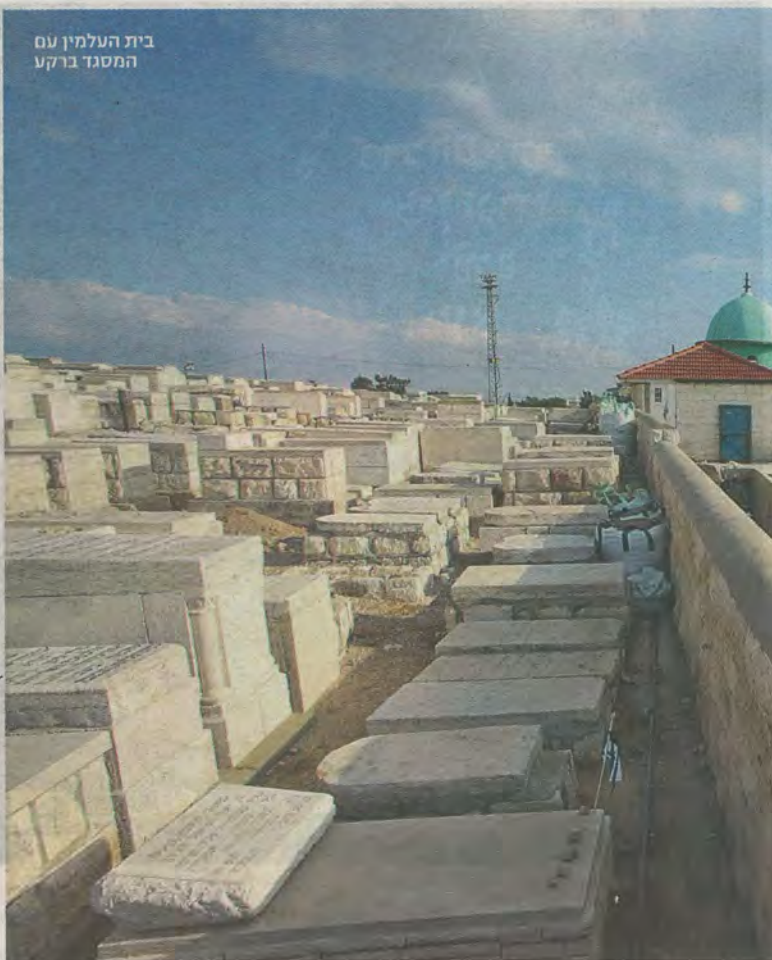
שנים אחרות קודם לכן קיבלה הממשלה החלטה בעניין "סדר עדיפויות - חיווק העיר ירושלים", והקצתה יותר מ-80 מיליון שקל לטיפול בנושא. "יש חשש שהשקעה של מיליוני שקלים בפעולות שיקום ופיתוח תרד לטמיון", כתב המבקר בלשון המעטה.

בשנתיים שחלפו מאז, דבר כמעט לא השתנה. המתים הרי אינם יכולים למחות, והרשויות ממשכיות להעלים עין. וכך בשטח לא נראה שינוי ממשי. המקום שמאכלס רבים מהאישים הבולטים של העם היהודי במאות האחרונות, לצד עשרות אלפי בני אדם, נעזב ונשכח.

הבעיה הראשונה של ההר היא המיקום - מזרח ירושלים, קרקע פוריה לוונרליזם לאומני. בשנים האחרונות הושחתו בבית העלמין מאות מצבות, ונופצו או כוסו באשפה וצואה. משפחות שבאו לפקוד את קברי יקיריהן מצאו בקיבוץ אלכוהול,

מה הם היו אומרים: 'אני מתבייש במעשה הוונליזם שלי... אבל לכל אחד מאיתנו ולכל אחד מכם שרצים גדולים יותר בקופותו' | ההיסטוריון אביעד קליינברג

בחלקה פרויקט המשיקה מרחוק על הר הבית, אך מקיבו יותר על המסגד השטח שעליו נבנה המסגד נחשב ליוקרתי במיוחד בשל סמיכותו למקום המקדש, ומחירי פיסת קרקע עזרה (בגודל של מצבה בלבד) מתחיל מ-20 אלף דולר - לחברה קדישא. כה גבוהה הריבית, שהמצבות צמודות אחת לשנייה ועל חלקן אפשר להניח אבן רק בוריקה מרחוק. באוקטובר 2010 הוגש פעיל הימין קינג תלונה ראשונה לעיריית ירושלים. חרשים מפורים לאחר מכן, כתב אופיר מאי, ראש מחלקת הפיקוח בעירייה, ליועץ המשפטי עו"ד אמנון מרחב ולתור בעת העירייה האשית עו"ד עינת אילון: 'במבוא הזיער שנים מספר מסדרים אלה נבנו ללא היתר תוך ביצוע עבירות נביה. נפתחו חסות חיקי עבירה אולם הליכי האכיפה לא הגיעו לכלל מיצוי בגלל הרגישות'. בהמשך כתב מאי כי 'בעבר פניתי בע' ניין ליועץ המשפטי העירייה, הוא פנה בעניין ליועץ המשפטי, (אך) לא ידוע לי האם ומה הייתה תשובתו. לאחרונה עלתה הסוגיה בעקבות עבודות ללא היתר להרחבת מסגד בשכונת דאס אל עמוד. אבקש לקבל הנחיה ברורות לגבי אופן הטיפול במסגרים'. הנהיח האלה לא הגיע עד היום.

מאז ארץ הלך המסגד והתרחב, וכנס לתוך תחום בית הקברות. בעיריית ירושלים אמנם טענו כי מדי 'בר' ש'פיוץ פנימי של השיטות והבועות מקום כה רבדיה', אך דרשו מהוואקף לחרול מתוספת מה. ניה. מאז העבודות מתגלגלות בלימות הכי רשפים, והמבנה משמש ללינה עבור שוהים בלתי חוקיים. גורם ממשטרת ירושלים העריך כי מדובר במדי ניות מכוונת, כדי לא להבעיר את השטח. 'יש פה פוטנציאל סופר נפיץ מאוד המקומות הכי רשפים בעולם', אמר קצין במשטרה. 'בשביל מבנה אחד לא תמיד כדאי להצית את כל השטח. לפעמים יתר

האחרונים שיגר 'הוועד הבינ'ל להגנת ההר' מכתב אל ראש הממשלה בנימין נתניהו ובו דרישה לה' חמרת הענישה כלפי קטינים באוה, שכן לרוב הם נעצרים ומשחררים מדי. 'אנחנו מחויבים להחזרת הביטחון והקדושה להר היותים', אמר איש העסקים האמריקאי וי"ר הוועד, אברהם לובינסקי. 'ברוב מדינות המערב וברוב המדינות בארצות הברית קיימת חקיקה ספציפית המחייבת עונשי מאסר על חילול קברים,

מיטב ניהול קרנות נאמנות (1982) בע"מ (להלן: 'מנהל הקרן')

Table with 2 columns: Description of investment services and performance metrics, and Financial data including fees and returns. Includes a logo for 'מיטב' (Meitav) and various percentages and dates.